

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: Chelsea 3-1242

No. 95. — Stev. 95.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 23, 1937 — PETEK, 23. APRILA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

DVE VELKI STAVKI PRED KONČNO PORAVNAVO

STAVKARJI IN URADNIKI G. M. V KANADI SO SE SPORAZUMELI GLEDE NAJVAŽNEJSIH TOCK

Parnik "Queen Mary" je še mogel odpluti. — Posvetovanja med zastopniki General Motors in unije so se vršila v uradu ministrskega predsednika Hepburna, kateri je tudi pozval časopisje, naj ne objavi nobenega izzivalnega članka.

International Longshoremen's Association v New Yorku je v sredo razglasila stavko proti vsem ladjam Cunard in Furness parobrodnih družb od Portland, Me., pa do Hampton Roads, Va., da prisili te dve družbi, da priznata unijo pristaniških delavcev v Montrealu v Kanadi.

Vsled stavke je bil dve uri zadržan angleški parnik "Queen Mary" stavka pa je bila preklicana, ko je Cunard proga predsedniku unije pristaniških delavcev Josephu P. Ryanu obljudila, da bo v Montrealu zaposlevala delavce, ki pripadajo k International Longshoremen's Association.

Pozneje pa je parobrodna družba umaknila svojo oblubo, ker kanadska vlada vztraja pri tem, da so v kanadskih pristaniščih zaposleni delavci, ki pripadajo k National Independent Union, katero označuje Ryan za kompanijsko unijo, ki je pod vplivom parobrodnih družb.

V odgovor na prelom te oblube je Ryan zopet takoj razglasil stavko proti obema parobrodnim družbam v vseh ameriških pristaniščih. V New Yorku so vsled te stavke prizadeti parniki "Scythia", ki imata danes odpluti, "Monarch of Bermuda" in "Narissa", ki imata odpluti v soboto. Stavka pa velja tudi za tovarne parnike obeh parobrodnih družb.

International Longshoremen's Association trdi, da je v kanadskih pristaniščih zapostavljena v prilog neodvisni uniji pristaniških delavcev. Ker pa mednarodna unija pristaniških delavcev v kanadskih pristaniščih ni dovolj močna, je sklenila, da udari angleške parobrodne družbe v Združenih državah.

Zadnja poročila pravijo, da so se zastopniki ameriških in kanadskih pristaniških delavcev dočela sporazumeli in da je nevarnost stavke obstranjena.

TORONTO, Ontario, 22. aprila. — Zastopniki General Motors of Canada in zastopniki 370 stavkarjev v Oshawi so se sporazumeli glede uravnave stavke. Predno se delavci vrnejo na delo, morajo potom glasovanja odobriti provizorično pogodbo.

Konferenca se je vršila v uradu ministrskega predsednika Mitchella Hepburna. Ministrski predsednik predsednik je izjavil, da je vse urejeno. Kakor hitro bodo delavci odglasovali, bo tovarna začela obratovati.

Vsi, ki smo bili zapleteni v to zadevo, — je nadaljeval Hepburn, — smo veseli da se je stvar tako srečno iztekel. Časopisje bi prosil, naj sodeluje z vladom in naj ne objavi ničesar, kar bi utegnilo naščuvati delavce h kakšnemu nepostavemu dejanju. Prebivalstvo Ontarioa prav dobro ve, da nima vsled stavke le družba velike škode, pač jo imajo pa tudi delavci, in to škodo bi bili nesmiselno še povečavati.

HARRISON, N. J., 22. aprila. — V tovarni Crucible Steel Company of America so danes poldne delavci zastavali. Zvečer so se zastopniki družbe posvetovali z zastopniki Lewisovega odbora in določeno je bilo, da se bodo dne 3. maja začela pogajanja glede povisanja plač.

Delavci se bodo vsledtega jutri vrnili na delo.

Mussolini bo pustil Nemčiji prosto roko

PRIČI JE BILO ZAGROŽENO S SMRTJO

Lawrence Howard je prejel grožnjo po telefonu. — Rečeno mu je bilo, da mora ob 6 zvečer odpotovati iz Washingtona.

WASHINGTON, D. C., 22. aprila. — Mladi uradnik iz Harlan okraja v Kentucky, Lawrence Howard je Senat Civil Liberties Committee rekel, da mu je bilo zagroženo s smrtno, ker je pričal glede delavskih razmer v Harlan okraju. Howard je rekel, da ga je nekdo poklical na telefon in mu svetoval, da pre 6 zvečer zapusti Washington. "Ako tega ne storite," mu je rekel neznane po telefonu, "vas bodo pokopali na Arlington pokopališču, mesto Resthaven." (Resthaven je pokopališče v Harlanu.)

Howard je prejšnji teden pričel, da so mu pomožni sefi, ki so v službi premogarske družbe, ponujali \$100, ako zažuge hišo nekega unijškega organizatorja.

Howard je bil zelo nervozan, ko ga je izpravašel predsednik preiskovalnega odbora senator La Follette.

"Ko sem prejšnji teden skončal četrtto svoje pričevanje," je rekel Howard, "so način na kralj Karol in poljski predsednik Ignacij Mosčički si bosta letosne poletje izmenjala obiske. Vnani minister je odpotoval v Bukarešto.

"Poljsko-rumunska zveza je najmočnejši steber za evropski mir," piše vojaški list "Polska Zbrojna" v svojem uredniškem članku. "Sodelovanje obeh armad je bolj složno, kot je bilo kdaj poprej."

Politični krogi zatrjujejo,

da je Romunski sledila zgodljivi postopki v hotelu pristopili k meni štirje moški in mi sledili v umivalno sobo. Enega sam poznal. To je bil Wash Irving

pomožni šerif iz Harlan okraja.

"Eden štirih mož me je prisilil k temi."

"Ali so možje tako kruto z

vami postopali, da ste mislili,

da ste v nevarnosti?" ga je vprašal La Follette.

"Da," je odvrnil Howard.

"Zagotavljam vam," je na-

to rekel sentor La Follette,

"da Washington ni Harlan o-

kraj. Tukaj ne bodo nobene

preči strahovali, ako more to

moj odbor le preprečiti."

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zbljazanje med Romunsko

in Madžarsko, kar naj bi bil

prvi korak za splošni sporazum

v Podonavju.

Minister Beck, ki je vroč za-

govornik pogodb med dvema

državama in je dober prija-

telj Madžarske, bo skušal do-

se zblj

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President L. Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers:

216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za dört let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHElsea 3-1242

VAŽEN POSVET

Več voditeljev industrij in delavcev se je na povabilo delavske tajnice Miss Perkins zbral ob konferenčni mizi, da izdelajo načrt, česar namen je preprečiti stavke, predno so razglašene.

To je bil prvi cele vrste sestankov, katere je Miss Perkins sklicala. Miss Perkins želi, da industrijski in delavski zastopniki sestavijo določbe za kolektivna pogajanja v soglasju z Wagnerjevo postavo.

Na konferenci so se sestali nasprotniki v organiziranim delavstvu, razdeljeni v vprašanju, ali naj bo delavstvo organizirano po industrijskih, ali po strokah, zastopniki trgovskih organizacij in industriji ter izvedenci na polju poravnava delavskih sporov.

"Te konference se vrše," je rekla Miss Perkins, "da služijo splošnim interesom, da postavimo nekatere določbe za kolektivna pogajanja, da bo število stavk čim bolj zmanjšano.

"Upam, da bodo delavci in industrijaleci na tej in na prihodnjih konferencah izdelali določbe, na katere bodo industrijaleci in delavci v interesu stabilizacije pristali."

Med 27 osebami, ki so bile na konferenci, so: Daniel Willard, predsednik Baltimore & Ohio železnice, C. M. Chester, predsednik National Association of Manufacturers, Harper Sibley, predsednik trgovske zbornice Združenih držav, J. W. Warren, predsednik National Labor Relations Board, William Green, predsednik ameriške delavske federacije in John L. Lewis, predsednik odbora za industrijsko organizacijo.

ANGLIJI PRETI PREMOGARSKA STAVKA

Angliji preti generalna premogarska stavka 600,000 premogarjev po zatrdili vodstva premogarske federacije, ko se je večina premogarjev izrekla za simpatijsko stavko.

Zastopniki premogarjev so sklicali sejo 30. aprila in bodo tedaj naznani, kdaj se prične stavka.

Pri glasovanju Mine Workers Federation v četrtek in petek je bilo v prilog stavke oddanih 444,546 glasov, proti stavki pa samo 61,445.

Lastniki rudnikov v Nottinghamshire se nočejo pogajati z uradniki premogarske federacije, ki zastopa 800 tamošnjih stavkarjev, in to je dalo povod za generalno stavko.

Vodstvo rudnika je najprej skušalo nagovoriti svoje delavce, da se pridružijo industrijski ali kompanijski uniji, katero premogarska federacija skuša uničiti že deset let.

Četudi je premogarska družba umaknila svojo zahtevo, da premogarji plačujejo svoje prispevke v kompanijsko unijo, vendar se stavkarji nočejo vrniti na delo, dokler jim družba ne oblubi, da jih ne bo preganjala zato, ker pripadajo k premogarski federaciji.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnom kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir. 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 20.00	Lir. 500
\$11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir. 1000
\$23.00	Din. 1000	\$122.50	Lir. 2000
\$45.00	Din. 2000	\$167.50	Lir. 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJajo SO NAVEDENE
CENE PODVREŽENE SPEMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilu večjih sumskov kot zgornj navedeno, bodoši v dinarijih ali hrani dovoljujemo še boljšo pogojo.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJAH

Za Izplativo \$ 1.00	moraš podati.....	\$ 1.75
\$10.00	"	\$10.00
\$15.00	"	\$15.00
\$20.00	"	\$20.00
\$30.00	"	\$30.00
\$40.00	"	\$40.00
\$50.00	"	\$50.00

Pravljnik dobti v starem kraju izplačilu v dolarijih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRESTOJNINO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ROJAKI, VABLJENI STE!

Vabljeni ste na veliko slovensko, ki jo prieja župnija sv. Cirila na Osmi, to nedeljo, dne 25. aprila.

Dvajseto obletnico slavimo, kar so si slovenski naseljenici v New Yorku postavili svojo cerkev.

Dvajset let je že dolga doba in dasi ponavadi le srebrne jubileje in zlate obletnice slavimo, naša dvajsetletnica z isinji proslave že zato, ker so farani in dobrivi Slovenci tod okrog v teh dvajsetih letih več žrtvali kakor žrtvujejo pri kateri drugi v dobi 25 in 30 in več let.

Bo to dan priznanja vse požrtvovalnosti naših župljanov, vse delavnosti, ki so jo pokazali v delu za svojo slovensko ustanovo, vse ljubezni, ki jih veže v eno narodno in versko četeče edinico.

Dopoldan ob desetih bo slovenska služba božja, ki jo bo imel prvi župnik te župnije, Father Benigen Snaj. Med službo božjo bo imel svečani govor župnik iz Chicago, Father Aleksander Urancar.

Zvečer bo prireditve v dvorani s koncertom domačih pevskih zborov in nazdravki po vabljencih govornikov.

Prisrčno ste vabljeni, da se ste slovesnosti v cerkvi, kakor tuji v dvorani udeležite. Ne bo vam žal, da ste žrtvali nekaj ur namenu te slovesnosti.

Namen slovesnosti je zgolj ta, da se ob spominu na minule dni truda in žrtvovanja znova nadušimo za še lepo bodočnost, ki ne bo smela biti nič manj uspehov polna kakor je bila naša preteklost.

V pričakovanju, da se vsi rojaci temu vabili odzvete, Vas iskreno še danes pozdravljam z izkreno dobrodošlico.

Cerkve na Osmi vam kliče: da ste mi zdravi od enem najlepši praznikov našega slovenskega slovenstva!

Rev. Edvard Gabrenja, župnik.

TISOČI FUNTOV ZA DVE DEKLJSKI KITI

"Vse življenje bom moral nositi skrivnost, da sta moji kitit neprištini. Radovedna sem, ali bodo ljudje to odkrili. Nič na svetu mi ne more preplačati te škode." Tako je govorila pred sodniki 16-letna Alice Sharpova iz Manchesterja.

Delek je zaposten v neki tiskarni. Njeni lepi, plavi kitit sta zašli med kolese stroja in konec ju je bilo. Tožila je svoje podjetje za odškodnino in sodniki so ji priznali 1000 funтов. Njen zagovornik je citiral celo verze starih klasikov, da bi prepričal sodnike, kakšna škoda se je zgordila njegovim klijentki. Zagovornik podjetja je spet skusal dokazati, da je na zunaj počasni spremembeni.

Neka ženska, ki šteje danes 34 let, se je razvijala do 20. leta popolnoma normalno in se ni v ničemer razlikovala od drugih žensk. Od tedaj pa se je na zunaj počasni spremembeni. Morila je v hiši našel nekaj gotovine, ni pa mogel najti zlatnine, ki je bila spravljena v skritem predalu neke starinske omare. Zločinec je moral dobro poznati zazemere v hiši in zaradi tega je takoj zapadel sum na bivše jetnike varazdinskega sodišča, ki so večkrat opravljali raznodela majorjevihi, in na njegovem vrtu. Zdaj so orožniki izročili sodišču štiri osušljence, proti katerim

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA

Vsebuje
**SLOVNICO
IN KRATEK
SLOVAR**

POSEBNO POGLAJVJE O AMERIŠKI ANGLEŠČINI

**Knjiga je delo prof. MULACHEKA,
ki je živel dobro let v Ameriki.**

295 strani.

Cena \$1.25

Trdo vez. — \$1.50

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

2000 DEDIČEV ŽALUJE.

Za pravega čudaka se je izkazal po svoji smrti neki 75-letni delavec iz majhnega angleškega mesta. V svojem življenju si je bil pristižel 1100 funtov šterlingov in v svojih zadnjih dneh si je belil glavo, kako naj bi jih na najboljši način razdelil. Izmisliš si je, da bi naj vsakdo, ki se bo udeležil njegovega pogreba, prejel po 1 funtu. Seveda je imela ta čudna operka to posledico, da je bil v pogrebnu sprevidovan tako, da je bil dobro dobiti.

Prisrčno ste vabljeni, da se ste slovesnosti v cerkvi, kakor tuji v dvorani udeležite. Ne bo vam žal, da ste žrtvali nekaj ur namenu te slovesnosti.

Namen slovesnosti je zgolj ta, da se ob spominu na minule dni truda in žrtvovanja znova nadušimo za še lepo bodočnost, ki ne bo smela biti nič manj uspehov polna kakor je bila naša preteklost.

V pričakovanju, da se vsi rojaci temu vabili odzvete, Vas iskreno še danes pozdravljam z izkreno dobrodošlico.

Cerkve na Osmi vam kliče: da ste mi zdravi od enem najlepši praznikov našega slovenskega slovenstva!

ŽENSKA — MOŠKI — ŽENSKA.

Na zadnji seji dunajske zdravniške službe je poročal prof. Novak o čudnem primeru sprememb spola.

Neka ženska, ki šteje danes 34 let, se je razvijala do 20. leta popolnoma normalno in se ni v ničemer razlikovala od drugih žensk. Od tedaj pa se je na zunaj počasni spremembeni. Dobila je brado kakor moškemu. Ko so jo temeljito preiskali, so odkrili, da ima na jajšku veliko oteklinu. Glas je postal globok in moški, mišičje na rokah, se ji je ravno razvilo kakor moškemu. Ko so jo temeljito preiskali, so odkrili, da ima na jajšku veliko oteklinu. Glas je postal globok in moški, mišičje na rokah, se ji je ravno razvilo kakor moškemu. Zdravnik si sedaj beli glave, kje so prav za prav vzroki teh čudnih pojavov.

Delek je zaposten v neki tiskarni. Njeni lepi, plavi kitit sta zašli med kolese stroja in konec ju je bilo. Tožila je svoje podjetje za odškodnino in sodniki so ji priznali 1000 funtov.

Nekaj izmed rojakov ali rojakinj se ni etan tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljice ali pa enega izmed odbornikov za način pojasnila. V nestrati se sele spozna, kaj pomeni biti etan društvo.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v promociji ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svetega obiskovalo vse slovenske občine in liberalnega mišljenja. Liberalnega mišljenja v smislu, da je treba rojakom v novi domovini pomagati k vresnjenju vsake splošno-upravičenje in poštene želje.

In ko so prišli, jim je rekel Frank Sakser: — Čemu pa ne Nate, tukaj, — ter je postavil temelj slovenski cerkvi v New Yorku.

Če je v klobuku par tisočakov, je kolektanje razmeroma lahko — in cerkev je bila postavljena, odprta v blagoslovljena 4. julija 1916.

Zivo se spominjam tistega dne. Tako svečano in prijetno je bilo kot da bi bil košček domovine preslagen v osrčje sebičnega, nezaupnega, vrvečega in bučečega velikega New Yorka.

Iz tistih dob se je marsikaj

Jurčev se smeje in v tem smehu je bilo toliko otroške ljudzni in toliko dobrote, da postane Helgi gorko okoli sreca. "Da so bili moji starši zopet prestavljeni na deželo, od koder so prišli, je meni v največje zadoščenje. Kako gimaljivo jih je bilo gledati, kako so se spočetka negotovo in počasi, kot bi otipavali, vživili v novo, nenavadno življenje, boječ se, da ne bi zbudili iz sanj. Toda v nekaj dneh so bili sredi resnice. Vrt sta znala takoj obdelovati in kako veselje ima mati z malimi izvalimi. Weitbretovi imajo mnogo kokoski, kram in tri prasiča. Kako nagi se je vsem privadila. Kako vesela pa je bila živali, ki jih sta ji dala gospod in gospa Weitbretova. Otrok se ne more bolj veseliti božičnih daril. In odpravljen je mnogo navlake, ki se je tekem let v mestu nabrala v njeni pripomoti duši."

Njegove besede jo gamejo. Da, bil je dober človek. Ko jih pride visoko, pa se potem sramnijo svojih staršev in jih zatajajo.

Počasi gresta nazaj. Za kosilo je bila svinjska pečenka s emoki; biti morata točna, drugače bo mati huda — se smeje Helga.

"Po kosihi se bova takoj odpeljala. Gospod Weitbret namerava iti v maju v Kissingen, ker jebolehen. Do tedaj mora biti izvršeno mnogo važnega, da se bo mogel v miru zdraviti. Tedaj ga bom jaz tukaj zastopal in nadomeščoval. V meni ima popolno zaupanje in to me tembolj spodbuja. Lepo je, če ima kdo svoj cilj," pravi žarečih oči.

Jurčev pelje Helgo čez dvorišče opekarne in ji: vse razloga ob gospodarjevi vili, velikem, starem s trto, obraščenem poslopu, v katerem so bili v pritličju uradi, v gorenjem nadstropju pa stanovanje.

Ko, počasi hodeč, ogledujeta hišo, se hišna vrata odpro in iz hiše pride starejši par.

"Gospod in gospa Weitbret," zašepče Jurčev in se spoštivo odkrije. Gospod prijazno zamahuje z roko in odzdravi, njegova žena pa se obema prijazno nasmeje in svojemu možu nekaj reče, kar se je gotovo nanašalo na Helgi. Mlado, odlično dekle je že nekolikokrat videla od daleč, toda ni vedela o njej nič natančnega, samo vedela je, da imajo Baderjevi obisk. Kdo bi to bil, so si že njene dekle belile glave. Na Helgino željo Baderjeva mati o njej ni mnogo govorila, kar ji je bilo zelo težko, ker bi zelo rada pripovedovala Weitbretovim uslužbenecem o svoji lepi baronesi. Toda ravna se po Helgini želji in se vse dni izogibuje dekel, kot bi imela mnogo dela in ne bi imela časa za pogovaranje.

Ker je prišlo, da sta starejša morala iti mimo mlajših, gospod Weitbret obstane z vprašanjem na Jurija, da je moral Helgo predstaviti.

"Baronesa Langenau! Ta je gospodu odvetniku Falkeju povedala o meni in me je nato vam priporočil."

Burno utriplje Helgino srce. O, tega Jurij ni smel povedati. Sedaj bo Klement Falke kmalu izvedel, da je pri Baderjevih.

"O, vi poznate gospoda Falkeja, baronesa?" se gospod Weitbret presenečen obrne k Helgi. "To je moj priatelj in svetovalec." Nato pa pravi svoji ženi, ki je stala nekaj krokov vstran: "Pomisli Agnesa, dama pozna našega priatelja Falkeja."

Tako je bila Helga predstavljena tudi gospoj Weitbretovi, prijazni gospoj, potrtega in žalostnega obrazu.

"Ali poznate tudi gospo dr. Falkeja, baronesa? Reva je več let slepa."

"Da, milostljiva gospa, več mesecov sem bila njeni državnicica."

Tega Helga ni rada povedala, toda ni hotela zamolčati, ker bi Jurij Bader Witbretu to prav gotovo povedal. In ko bi molčala, bi mogla nastati različna domnevanja; tako pa ji ni bilo treba biti v zadregi.

"O!" To je bilo za gospo Weitbretovo zelo zanimivo. "Kako ji gre? Že več let je nisem videla. Takrat je bilo strasno; ta lepa, elegantna, mlada gospa."

"Že od decembra nisem več tam," pravi Helga tiho. "Gospa Falkejeva je popolnoma zdrava, toda zelo nervozna."

Gospa Weitbretova resno prikima.

"Tudi vam je bilo pretežko?"

"Da, milostljiva gospa, navzlie najboljši volji."

"Morem si misliti. Mojemu možu se je njegov priatelj vedno zelo smilil. In sedaj isčete tukaj malo odpočitka?

Kakor je naša okolica priprosta, toda prinese mir."

"Da, milostljiva gospa. In dobra gospa Baderjeva mi tako streže."

Kako je prišla baronesa Langenau k Baderjevi družini? Gospod Weitbretovo je zanimalo, ker je tako samotno živel.

In tako reče:

"Veselilo bi me, baronesa, ko bi me enkrat obiskali in mi boste kaj povedali o Falkejevi gospoj. Prej, predno se je dogodila nesreča, sve bili pogosto skupaj, zaradi najnajih mož — jaz sem mnogo starejša; skoro bi mogla biti moja hči."

"Predlagal bi, draga Agnesa, da baronesa popoldne pri tebi piše kavo, in ti deha nekoliko druščino, ker moram takoj po konsilu odpotovati. Seveda, ako niste kam drugam namenjeni, baronesa?" se obrne gospod Weitbret k Helgi, ki ni mogla drugače kot prijazno povabila sprejeti.

Gospod Weitbret je zelo vesel, da njegovi ženi v nedeljo popoldne ni bilo treba biti sami in bo imela prijetno druščino.

Najbolj pa je bil vesel Jurij Bader.

"Misliš, Agnesa?"

"Brezpogojno. Saj veš, Friderik, me ženske imamo dober čet za tajne ljubezenske stvari."

Gospod Weitbret se nekoliko zasmije, medtem ko svoji ženi ljubezno boža tanka lica.

"O tem sem prepričan. Da, ve ženske! Navzlic vsem važnim dnevnim vprašanjem je vam to vprašanje vendar najvažnejše. Jaz pa si kar ne morem misliti, da bi Klement Falke, ki jih zma že tudi petdeset — da bi on in ta baronesa Helga Langenau, ki bi mogla biti njegova hči — — —"

"— in ki je zelo lepa in prikupljiva," pripomni žena.

(Dalje prihodnjih.)

KONEC STAVKE V MINNESOTI

Gouverner Benson, ki je prikitel v Albert Lea, Minn., zatem ko so pomozni šerifi vdrli v unijski glavni stan ter aretirali 54 strajkarjev, razpravjava z županom E. L. Hayekom (na lev) in unijskim predsednikom Petrom Lauriserom (na desni) o sporazumu, ki je bil dosegren med strajkarji in vodstvom American Gas Machine Co.

Vijoličasta smrt in čudežni top.

Bodoča vojna ljudem ne gre rodovitna, ker uničuje plin vse iz glave. Vedno znova lahko beremo, kakšne strahove nam vse pripravljajo. Pravkar je tudi ženevska Družba za odpravo oboroževanja objavila članek v katerem poroča o obeh najnovjejsih izumih oboroževalne industrije, o "vijoličasti smerti in čudežnem topu".

Kakor piše poročevalce te družbe iz Varšave, je zvedel po najzanesljivejših vesteh iz Moskve, da so ruski kemiki odkrili nov strupen plin, katerega učinki presegajo vse, kar si more zamišljati najbujnejša fantazija. Plin se razvija iz temno vijoličaste tekočine, ki se jo označili z imenom "vijoličasta smrt". To tekočino je treba v nekem določenem razmerju razrediti z vodo. Strupeni plin je absolutno brez vsakega duha in težji od zraka. Povzroča pri vseh bitjih takojšnje omravnjenje dihalnih organov in sežiga kožo. Oblačila proti strupenemu plinom, ki so jih izumili doslej, telesa ne morejo več zaščititi. Ena najbolj strašnih oblik, v katerih se kaže uničevanje vpliv tega plina, je ta, da ostanejo ena, ki je manje legal plin ali ki so jih poškropili z razredčeno tekočino, za dolgo časa ne-

SPOMINČICE

Nadzajevanje s 3. strani.

bezen in zvestobo še onstran groba, je dobil moj "drug" poziv na sestanek. To je bila strela z jasnega, ne ob kakem "pomladnem viharju", temveč pri najlepšem "solnčnem vremenu." Tega takrat res ni sem pričakoval in ne bi mogel verjeti, če ne bi bil sam prejel pisema. Izpupa sem imel nameniti samo do tu v svojem "bojnem pohodu" na dekljško stanovnost.

Toda satan me je speljal dalje. Zdaj sem potreboval meso in kri svojega "druga."

Poiskal sem dobrega prijatelja, ki je vsej na zunaj nalikoval človeku, kakršnega sem izpostavil v pismih. Dolgo sem ga moral prositi, da je prevzel nevhvaležno vlogo. Napravila sva spet strateški načrt, zabil sem mu važne potrebnosti v eni uri sva bila gotova. In naslednjdan dan na teren! Mogel sem torej gledati z lastnimi očmi, kako bo moja ljubljena Maria prišla na sestanek z "mojim št. 2." Zabava to kar ni bila. Saj je res, da so bila pisma moja čista izpoved, toda to je jadova tolažba. Teoretično je stvar popolnoma drugačna. Vse kakor obstaja možnost, da bi se našel kje kak tak resničen vsljivec, ki bi pisal enaka pisma in bil enako vztrajen.

Psihološko zanimiv je bil še moj sestanek z Miro naslednjdan. Prišel sem najboljše volje prinesel sem ji vijolic, kakor da ničesar ne slutim, le prav rahoš sem potpal, kaj je počela včeraj. Sijaj njenih oči, tisti čisti sijaj je postal hinavski, rekla je samo, da je bila pri modlistini. Res je šla z mojim prijateljem naprej do klobučarke, toda opravila je v četrtih minutah in nato sta šla lepo na sprechod v Tivoli. Ali spoznavas prevejanost 20-letne mladenke! Da se lahko potem izgovori, je šla za vsak primer najprej po "opravku". Ko sem se čez nekaj ur ponovno sestal z Miro, je takoj n: mojem obrazu spoznala, da moram nekaj vedeti. Brž je priznala sama od sebe tretjino, a dve za molčala. Vso zadevo mi je hotela prikazati v mlejši obliki: da jo je oni dan slučajno srečali na ulici in da se ji je predstavil kot pisec onih pisem in jo je tako dolgo prošil, da je slednjič le premamil, da mu je rekla: popoldne gre k modlistini in jo na tej poti lahko spremi. Potem se je zaletavala iz ene laži v drugo, toda iz mojih klešč ni mogla več. Ko sem ji dejal, da jo je nekdo videl na sprechodu s tujim gospodom, me je skušala najprej prepričati s prisego in častno besedo; ni res v Tivoli sploh ni bila. Napisal se je izprevrnila v užajlenko: "Tistem, ki ti je to povedal, se lahko zahvali." In se je obrnila in šla. Dovolj!

V slovo sem ji poslal košarico spominčice. — Ljubezni si pa ne želim več. To je najmočnejše vseč, ki te zasužnji vsega. Taval bom takole sam po tem božjem svetu, edine prijateljice

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisem, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so še precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hčere pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrneti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kolik je janj najbolj priljivo. Vsaka kartka velja za dve leti, pa se več, če je potrebljeno. Torej ima vsak izletnik cel dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrneti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobri povrtni ali, obratno, doplati, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljanji dobe potne liste za dve leti, nedržavljanji pa dobe potne liste samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrneti. Nedržavljanji morajo pa obenem imeti tudi povrtno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnotak povrtno dovoljenje, če imajo za to zadostne vroke.

Vsi oni, ki se namenjeni letos potovati v star kraj, naj si tako zajamejo prostore, da ge bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoraj vse prostori oddani.

Na parnikih, ki so dobrofisani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremjevalec.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

24. aprila:	Ille de France v Havre	28. junija:	Europa v Bremen
	Conte di Savoia v Genoa		
27. aprila:	Europe v Bremen	19. junija:	Ille de France v Havre
	Normandie v Havre	BERENGARIA v CHERBOURG	Saturnia v Trst
28. aprila:	Aquitania v Cherbourg	23. junija:	Queen Mary v Cherbourg
	Paris v Havre	26. junija:	Rex v Genoa
1. maja:	Berengaria v Cherbourg	29. junija:	Bremen v Bremen
	Paris v Bremen	30. junija:	Lafayette v Havre
4. maja:	Normandie v Genoa	31. junija:	NORMANDIE v HAVRE
	Paris v Bremen	3. julija:	AQUITANIA v CHERBOURG
12. maja:	Aquitania v Cherbourg	4. julija:	Conte di Savoia v Genoa
	Paris v Havre	5. julija:	Europa v Bremen
14. maja:	Ille de France v Havre	6. julija:	Vulcania v Trst
	Europe v Bremen	7. julija:	Normandie v Havre
15. maja:	Conte di Savoia v Genoa	8. julija:	Aquitania v Cherbourg
	Paris v Bremen	17. julija:	Manhattan v Havre
20. maja:	Berengaria v Cherbourg	18. julija:	Rex v Genoa
	Paris v Bremen	21. julija:	Bremen v Bremen
21. maja:	Berengaria v Cherbourg	22. julija:	Berengaria v Cherbourg
	Paris v Genoa	23. julija:	EUROPA v BREMEN
24. maja:	Lafayette v Havre	24. julija:	Saturnia v Trst
	Paris v Havre	25. julija:	Champlain v Havre
26. maja:	Washington v Havre	26. julija:	Queen Mary v Cherbourg
	Conte di Savoia v Genoa	27. julija:	Ille de France v Havre
16. junija:	Manhattan v Havre	28. julija:	Conte di Savoia v Genoa
	Aquitania v Cherbourg		
17. junija:</			